

Talvisotayhdistys ry:n puheenjohtaja Ossi Kettunen Talvisodan kansallisen muistomerkin paljastamistilaisuudessa 30.11.2017

Kunnioitetut Herra tasavallan presidentti ja rouva Jenni Haukio, sotiemme veteraanit ja lotat, presidentit Martti Ahtisaari ja Tarja Halonen, eduskunnan rouva puhemies, herra pääministeri, valtioneuvoston jäsenet, arvoisat kutsuvieraat,

Hyvät Naiset ja Herrat

Talvisotayhdistyksen kunnianhimoinen tavoite on vaatinut 16:n vuoden sitkeän uurastuksen. Tätä varten perustettiin edesmenneen professori Matti Palon johdolla Talvisotayhdistys syyskuussa 2009 hankkeen juridiseksi toteuttajaksi. Tällöin ryhdyttiin hakemaan vahvoja taustahenkilöitä sekä hankkeen uskottavuuden tarvitsemia tukijoita. Muistomerkkihankkeen suojelijaksi lupautui presidentti Martti Ahtisaari. Käydessämme informoimassa hankkeesta tasavallan presidentti Sauli Niinistöä hän innosti meitä, ja kun eduskunnan silloinen puhemies Eero Heinäluoma antoi varauksettoman tukensa hankkeelle, yhdistys oli saanut arvovaltaiset taustavoimat. Teidän vankkumaton tukenne oli meille toimijoille äärimmäisen rohkaisevaa.

Kun Helsingin kaupunki ylipormestari Jussi Pajusen tekemällä päätöksellä oli mukana hankkeessa, syntyi kolmikanta: valtio, Helsingin kaupunki ja Talvisotayhdistys. Koottiin Muistomerkkitoimikunta, jossa oli edustettuna opetus- ja kulttuuriministeriön lisäksi, puolustusministeriö, pääesikunta, sotiemme veteraanit, Helsingin kaupunki ja Talvisotayhdistys. Toimikunnan johtamana toteutettiin muistomerkkikilpailu ja laadittiin hankkeen budjetti ja toimikunta toimi myös ylimpänä järjestelyistä päättävänä johtoryhmänä. Yhdistyksen puolesta lämmin kiitos Muistomerkkitoimikunnalle yhteistyöstä ja hienosti johdetusta projektista.

Valmistusprosessi oli monivaiheinen ja hajaantuneena eri paikkakunnille: Ensin kuvanveistäjän apuna oli 4 ammattilaista tekemässä 1:1 mittakaavassa olevaa kipsi – styrox - hahmoa, jonka avulla tehtiin 430 valumuottia. Ne teki Pauli Venäläinen taidevalimossaan Kuopiossa. Teräspalat valettiin Riihimäellä Sacotec Componentsin tehtaalla tarkkuusvaluna. Pallo tehtiin takomalla Halikko Steelissä Halikossa, jota varten kutsuttiin eläkkeellä oleva takoja paikalle listä. Pallon ja hahmon yhteen liittäminen ja viimeistelytyöt toteutettiin Järvenpäässä Steelhouse Groupin tehtaalla. Helsingin kaupungin rakennusvirasto on vastannut ympäristötöistä torilla.

Kuvanveistäjä Pekka Kauhanen koordinoi monivaiheista ja erittäin korkeaa ammattitaitoa vaativaa prosessia jäməkästi. Keskeisenä asiantuntijana hänellä oli Helsingin kaupungin taidemuseon arkkitehti Klas Fontell. Yhdistyksen puolesta parhaimmat kiitokset kuvanveistäjälle, arkkitehti Klas Fontellille sekä kaikille projektiin osallistuneille vaativasta ja aikataulullisesti täsmällisesti toteutetusta työstä.

Talvisotayhdistys vastasi byrokratiasta, solmi tarvittavat sopimukset yritysten kanssa, vastasi rahaliikenteestä ja valvoi, ettei budjettia ylitetä. Lisäksi yhdistys valitsi pallon sisään tulleet 105 valokuvaa ja piirrosta. Keskeistä vaativassa kuvavalinnassa oli, että ne muodostavat tarinan, jossa kerrotaan Suomen joutumisesta sotaan, sotatapahtumista, ulkomaisesta avusta, naisista sodassa ja kotirintamalla, rauhan tulosta ja lopuksi Suomen torjuntavoitolla saavuttamasta itsenäisyydestä. Näkökulma on tarkoituksellisesti valittu täydentämään kuvanveistäjän muistomerkillä antamaa vahvaa symboliikkaa, yksittäisen miehen ja naisen uhrauksia talvisodassa. Kuvien identifiointi ja tekstitys on tarkasteltavissa puhelimella tai kotitietokoneella kuudella eri kielellä.

Kuvatyöryhmämme teki mittavan työn, jota arvostamme suuresti.

Arvoisat läsnäolijat,

Tällainen projekti on tarvinnut taakseen valtavan määrän taitavia ammattilaisia, lahjoittajia, miehiä ja naisia, sotiemme veteraaneja ja lottia, eduskunnan, Helsingin kaupungin, ministeriöitä, säätiöitä, yrityksiä ja rahastoja, jotka panoksellaan ovat tukeneet meitä. Kansalaiskeräyksessä saimme mm. 12-vuotiaan pojan viikkorahalahjoituksen, 5 euroa, joka oli meille kaikille myös vahva symbolinen viesti. Paitsi rahallista tukea, saimme runsaasti rohkaisevia sanoja ja meitä tukevia ajatuksia. Kaikessa siinä tunnistamme vahvan Talvisodan hengen, yksimielisyyden, jolla ei ole hartioillaan poliittista viittaa.

Ärade publik

Ett projekt av det här slaget har krävt ett enormt antal män och kvinnor, krigsveteraner och lottor, riksdagen, Helsingfors stad, ministerier, stiftelser, företag och fonder som backat upp det och stött oss med sina insatser både ekonomiskt och med uppmuntrande tankar och stöd. Tacksamt känner vi igen vinterkrigetets anda i era bidrag, en enighet utan politiska inslag.

Isänmaamme itsenäisyyden ajan yksi keskeisimmistä vaiheista on saanut sotiemme veteraanisukupolven työtä ja uhrauksia kunnioittavan monumentin. Muistomerkkitoimikunnan valtuuttamana luovutan muistomerkin Helsingin kaupungille.

Helsingissä itsenäisyytemme 100-vuotisjuhlavuonna 30. marraskuuta 2017

Talvisotayhdistyksen puheenjohtaja

Eversti Ossi Kettunen